

[Helge Larsen.]

gets historie. Det er sket adskillige gange før, uden at det endnu er lykkedes at finde en udformning på en sådan lovgivning, som er blevet blivende. Jeg ser bort fra loven af 1939, som aldrig trådte i kraft, og som man vist i dag erkender der ville have været adskillige mangler ved.

Jeg vil imidlertid gerne understrege, at selv om der altså har været ført mange forhandlinger om en speciel lovgivning, er det ikke sådan, at et ministeransvar ikke er udviklet og udbygget igennem den periode, der er gået siden 1849. Det gælder det parlamentarisk-politiske ansvars udbygning, sidst ved grundlovsrevisionen i 1953, og det gælder naturligvis de straffelovsændringer, som er sket siden 1849.

Når vi i dag drøfter et lovforslag fremsat af venstre og de konservative om en særlig ministeransvarlighedslov, er det naturligt at sammenligne med den betænkning, som foreligger fra den af regeringen nedsatte kommission. Af denne betænkning fremgår det, at 12 af kommissionens 13 medlemmer kommer til den opfattelse, at det ikke vil være rigtigt at gennemføre en særlig ministeransvarlighedslov. Det er naturligvis for mig at se en vægtig udtalelse, fremsat af anerkendt juridisk sagkundskab, men jeg erkender blankt, at et sådant betækningsflertals synspunkt naturligvis ikke forhindrer, at folketinget finder det rigtigt at gennemføre en speciel lov om ministres ansvar. Folketinget er selvfølgelig suverænt i dette som i andre lovgivningsanliggender, og jeg skal da også på den radikale folketingsgruppes vegne give tilsagn om en velvillig og en grundig behandling af det foreliggende lovforslag i udvalget. Kan der findes en bedre ordning end den nugældende, hvor det retlige ministeransvar er placeret i straffeloven, er vi naturligvis villige til at drøfte en sådan udformning og i givet fald rede til at medvirke til dens gennemførelse.

Der er et punkt, som jeg gerne ved denne førstebehandling vil fremhæve. Det er dette, at det for os er vigtigt, at vi ikke ved en speciallovgivning på dette område låser tingene fast, så en udvikling, der her som i andre retlige forhold stadig væk foregår, hindres, og dér mener jeg at der nok er grund til at tage i betragtning den minister-

ansvarlighedslov, der blev udformet i 1939, som det altså viser sig at man i dag ikke ville finde fuldt udtømmende og fuldt tilstrækkelig.

Jeg skal slutte disse ganske få bemærkninger her ved første behandling med at gentage min gruppes vilje til at arbejde med i udvalget på at finde en udformning, hvis det er muligt. Jeg siger udtrykkelig dette sidste, fordi vi jo ved, at der er gjort mange forsøg i tidens løb, og man har hver gang måttet opgive at finde en løsning; men der er fra mit partis side absolut vilje til at bidrage til at finde en sådan løsning.

Så har jeg blot ét forhold at drage frem til sidst af principiel karakter, synes jeg selv. Der er jo nemlig en vis fare for, at dette, at folketinget nu drøfter en speciel ministeransvarlighedslov, bevirker, at der i offentligheden nedfælder sig det indtryk, at der ikke består noget ministeransvar i dag under den nugældende lovgivning, og det er jo ikke rigtigt. Vi har både det parlamentarisk-politiske ansvar, som jeg ligesom den højtærede justitsminister tillægger overordenslig stor betydning, og vi har det retlige ansvar, som det er udformet i straffelovens regler. Der eksisterer altså et ministeransvar i dag. Spørgsmålet er, om det vil være bedre at udforme det i en særlig lovgivning. Til arbejdet med at undersøge dette er vi rede.

Aksel Larsen: Jeg anser det ikke for rimeligt, at vi her i folketinget skal diskutere, om vi skal have en ministeransvarlighedslov. Det forekommer mig, at den sag er afgjort for længst, og det er mig egentlig ufatteligt, at nogen, det være sig ærede medlemmer af tinget eller højtærede ministre, kan tillade sig her i tinget at hævde, at vi ikke bør have en ministeransvarlighedslov.

Vi har alle sammen underskrevet på, at vi agter at holde Danmarks Riges Grundlov. Jeg mener, at sådanne løfter bør man holde. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at rejse det interessante juridiske spørgsmål, hvorledes man skal drage en minister til ansvar, der nægter at opfylde grundlovens bestemmelser, således som de er fastlagt i kapitel III, § 13. Den er citeret før, men jeg citerer den igen. Den lyder i sin enkelhed sådan:

„Kongen er ansvarsfri; hans person er fredhellig. Ministrene er ansvarlige for